

AKO PREDCHÁDZAŤ PAŠOVANIU NELEGÁLNYCH PRISŤAHOVALCOV V CESTNEJ DOPRAVE

Miloš Poliak¹

V ostatnom období sa aj slovenskí dopravcovia stretli so skutočnosťou, že viacero vodičov medzinárodnej cestnej nákladnej dopravy bolo zadržaných z dôvodu napomáhania pašovaniu ilegálnych prisťahovalcov. Ide predovšetkým o prípady, pri ktorých sa súprava prepravuje na trajekte a počas čakania súpravy na nalodenie sa ilegálni prisťahovalci dostávajú do súpravy. Problematickými sú predovšetkým prístavy Calais, Coquelles a Dunkirk. Pri odhalení migrantov musí vodič preukázať, že vykonal všetky potrebné náležitosti aby zabránil nelegálnemu prisťahovalectvu a že z pozície vodiča nejde o napomáhanie pri nelegálnom prisťahovalectve.

Aby vodič nebol stíhaný za pašovanie ilegálnych prisťahovalcov, je potrebné vykonávať nasledovné opatrenia na zabezpečenie bezpečnosti vozidla:

- Vodič je povinný pravidelne počas prepravy kontrolovať vozidlo, predovšetkým po zastávkach, pri ktorých ostalo vozidlo bez dozoru tak, aby sa zaistilo, že sa nikto neoprávnene nedostal do vozidla.
- Vo vozidle musia byť podrobné doklady o postupoch, ktoré boli vykonané pre zabránenie neoprávneného vniknutia do vozidla. Vodič je povinný na požiadanie uvedené doklady predložiť imigračnému úradníkovi.
- Vo vozidle musí byť podrobná správa o kontrolách, ktoré vodič vykonal pre zabránenie neoprávneného vniknutia do vozidla počas prepravy (vyplnený kontrolný záznam). Pokiaľ je to možné zabezpečiť, aby správa obsahovala aj potvrdenie tretej osoby, ktorá bola prítomná pri kontrole, alebo sama kontrolu s vodičom vykonávala. Toto potvrdenie má vysokú svedeckú hodnotu. Tu je potrebné poznamenať, že vodič ostáva zodpovedný aj v prípade, že sa na kontrole zúčastnila tretia osoba, pokiaľ kontrola nebola vykonaná v dostatočnom rozsahu.
- Pokiaľ výsledkom kontroly je záver, že mohlo dôjsť k narušeniu bezpečnosti vozidla, alebo vodič má podozrenie, že do vozidla vnikla neoprávnená osoba, vozidlo nesmie byť naložené na trajekt alebo vlak. Akákoľvek podobná situácia musí byť bezodkladne nahlásená polícii v štáte, v ktorom dopravca skutočnosť zistil, najneskôr však pri pasovej kontrole v prístave nakládky vozidla na trajekt.

UK Border Agency – orgán hraničnej kontroly zodpovedný za kontrolu migrantov vydal kontrolný záznam, ktorý má vodič počas jazdy používať a prostredníctvom predpísaných kontrol zabráňovať nelegálnej migrácii. Záznam je možné použiť aj pri prepravách trajektami medzi inými štátmi, napr. problémy s nelegálnymi prisťahovalcami pretrvávajú taktiež pri trajektoch z Grécka do Talianska. Kontrolný záznam predpisuje minimálne tri druhy kontrol:

¹ doc. Ing. Miloš Poliak, PhD; Katedra cestnej a mestskej dopravy, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Žilinská univerzita v Žiline; Univerzitná 1; 010 26 Žilina; tel.: 041/513 3531; Milos.Poliak@fpedas.uniza.sk

- po nakládke,
- pri výmene vodičov – pokiaľ v priebehu prepravy preberá vozidlo ďalší vodič, tento musí skontrolovať, či sú dodržané všetky podmienky a kontrolu zaznamenať v kontrolnom zázname,
- pred nalodením na trajekt.

VEHICLE SECURITY CHECK-LIST / KONTROLNÝ ZÁZNAM BEZPEČNOSTI VOZIDLA									
Company name Názov spoločnosti					Vehicle number Evidenčné číslo vozidla				
Loaded at Naložený v					Date Dátum				
	After loading Po nakládke		1st change of driver 1. výmena vodiča		2rd change of driver 2. výmena vodiča		Before embarkation Pred nalodením		
Driver's name Meno vodiča									
Date checked Dátum kontroly									
Time checked Čas kontroly									
Driver's signature Podpis vodiča									
Vehicle & trailer checked for damage Kontrola poškodenia vozidla a návěsu	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	
Tilts & roof checked for damage Kontrola poškodenia plachiet a strechy	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	
External compartments checked Kontrola vonkajších úložných priestorov	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	
Below vehicle checked Kontrola podvozku vozidla	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	
TIR cord in place and checked* Kontrola colného lanka	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	
Seal in place and checked** Kontrola plombovania	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	
Padlock in place and checked** Kontrola zamknutia	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	Yes Áno	No Nie	
Seal/Padlock number Číslo plombu a zámku									

* The TIR Security Cord should be checked physically for evidence of tampering, in particular for signs that it has been cut and rejoined. / Colné lanko by malo byť fyzicky kontrolované z dôvodu zistenia jeho poškodenia a to predovšetkým vo vzťahu k zisteniu, či nebolo prerušené a následne napojené

**Seals and padlocks should be checked physically to ensure they have not been cut or broken and repaired. If a padlock is difficult to open or close this may suggest it has been tampered with. / Plomby a zámky by mali byť fyzicky kontrolované z dôvodu overenia, či neboli zlomené alebo poškodené a následne opravené. V prípade, že zámok sa ťažko odomyká alebo zamyká je možné sa domnievať, že bol narušený.

Kontrolný záznam predpisuje kontrolu poškodenia vozidla a návěsu, poškodenia plachiet a strechy, vonkajších úložných priestorov, podvozku vozidla, colného lanka, plombovania a zamknutia. Pri každej kontrole sa v kontrolnom zázname musí uviesť meno a priezvisko vodiča, dátum a čas kontroly a podpis vodiča. Ak sú na vozidle použité plomby a zámky, tak aj ich čísla.

Kontrola pred nakládkou

Po ukončení nakládky musia byť opravené a zabezpečené všetky otvory a porušenia vonkajšieho zabezpečenia alebo plachty, ktoré presahujú dĺžku 25 cm tak, aby sa zabránilo neoprávnenému vniknutiu. V prípade vozidiel, na ktoré nie je možné pripevniť zámok alebo plombu alebo iné zabezpečovacie zariadenie, je na dopravcovi a vodičovi, aby zabezpečili také postupy, aby zabránili neoprávnenému vniknutiu do vozidla a pri kontrole preukázali, že pri preprave sa postupovalo v súlade s týmito postupmi.

Ak je možné na vozidlo uložiť plombu alebo zámok a vodič alebo dopravca je fyzicky pri nakládke, je povinný skontrolovať a zabezpečiť, že žiadna osoba sa neukrýva v ložnom priestore. Po kontrole je dopravca povinný zabezpečiť ložný priestor uzamknutím, plombou alebo iným zabezpečovacím zariadením. V prípade, že vodič nie je prítomný pri nakládke, je potrebné od dôveryhodnej osoby, ktorá nakládku vykonávala a zabezpečila ložný priestor, vyžiadať potvrdenie o tom, že vo vozidle nie sú nijaké skryté osoby. V prípade, že sa používajú lana a popruhy plachty, nesmú byť poškodené, musia prechádzať všetkými upevňovacími miestami a musia byť zabezpečené zámkom alebo pečaťou. Pri takto zabezpečenom ložnom priestore vozidla nesmú existovať nijaké ďalšie možnosti vstupu do ložného priestoru bez poškodenia zabezpečenia.

Kontrola pred nalodením vozidla

Pred nalodením vozidla na trajekt alebo naložením na vlak, ak sú použité lanka a popruhy, je vodič povinný skontrolovať ich poškodenie, porušenie alebo opravy. Ďalej je vodič povinný skontrolovať pečate, zámky a iné zabezpečovacie zariadenia, ak boli použité. Vodič sa má zamerať predovšetkým na to, či neboli odstránené, poškodené alebo nahradené inými. Ak sú použité iné ako colné pečate, je povinný skontrolovať aj čísla pečatí či zodpovedajú s údajmi v dokumentácii, ktorá je vo vozidle. Ďalej je povinný skontrolovať vonkajší stav skrine alebo plachty z dôvodu zistenia známok poškodenia alebo neoprávneného vniknutia s dôrazom predovšetkým na strechu. Nelegálni migranti sa môžu taktiež ukryť v schránkach na náradie, spojleroch a pod. Preto je vodič pred nalodením povinný skontrolovať aj tieto priestory a podvozok vozidla. Po kontrole vonkajších priestorov vozidla je potrebné skontrolovať kabínu vodiča.